

Bättre språkkunskaper och stärkt identitet ska ge ökad arbetsglädje och höjd produktivitet

- Arbetsplats:** Ericsson Telecom AB, Norrköping
- Kontaktperson:** Helena Cimbritz, leg sjukgymnast, tel 011-24 10 00
- Arbetslivsfondens handläggare:** Lars-Göran Svensson, Östergötlands län
- Skribent:** Anneli Hedlund
- Sammanfattning:** Det så kallade Svea-projektet vid Ericsson Telecom AB i Norrköping vänder sig till kvinnor med utländsk härkomst. De kvinnor som deltar i projektet har eller har haft någon form av arbetsrelaterade besvär. Dessutom ingår en grupp trygga och positiva kvinnor som fungerar som mentorer. Projektet syftar till att kvinnorna ska få bättre språkkunskaper i svenska, ökad kompetens, ökat självförtroende och kunskaper i samhälls- organisations- och arbetsvillkor. Detta ska på sikt komma företaget till godo. Initiativtagare är Helena Cimbritz, sjukgymnast vid Ericssons företagshälsovård, Vikinghälsan. Hon vill utforma ett projekt som har en helhetssyn på människan. Projektet har blivit väl mottaget av de kvinnor som deltar.

Bakgrund

På Ericsson i Norrköping arbetar drygt 200 kvinnor med utländsk härkomst i produktionen. De flesta kommer från Finland, Chile, forna Jugoslavien, Turkiet och Polen. Helena Cimbritz är sjukgymnast på Ericssons företagshälsovård och har under åren fått ta hand om många av kvinnorna både för akuta besvär och för rehabilitering. Att många dessutom har svårt med svenska språket skapar problem med att ta till sig information. - Vi satte in all möjlig behandling men lyckades ändå inte så bra med att få

människor att må bättre i kropp och själ, säger Helena Cimbritz.

Hon började fundera på ett projekt med syfte att dels förbättra språkkunskaperna, dels ge ökad kunskap om det egna jaget, kvinnorollen, arbetsmiljöfrågor och det svenska samhället. Projektet är ett samarbete mellan försäkringskassa, företagshälsovård, Ericssons personalfunktion samt Metallarbetareförbundet. Till projektet har resurspersoner kopplats från bland annat KomVux och Flyktingmedicinskt Centrum.

- Den springande punkten är att ha en helhetssyn på livet, säger Helena Cimbritz. Projektet har fysiska, psykiska, sociala, kulturella och andliga förtecken.

Projektet började i slutet på september och beräknas pågå ett halvår.

Mål

Projektets mål är att stärka individen, medvetandegöra vars och ens personliga egenskaper, höja självförtroendet och förbättra hälsan, samt öka kompetensen såväl beträffande företaget som omvärlden och verka för livs- och arbetsbejakande attityder.

Genomförande

Från början deltog 30 kvinnor i projektet. De kvinnor som valdes ut var sjukskrivna eller hade haft någon form av arbetsrelaterade besvär men var fullt arbetsföra. Bland de 30 kvinnorna fanns åtta mentorer som också arbetade i produktionen. Kriterierna för dessa var att de skulle vara positiva och trygga i sin funktion och kunna stötta sina medarbetare. Också mentorerna har utländsk härkomst.

Under projektets första åtta veckor träffades man varje förmiddag cirka 20 timmar i veckan. Kvinnorna delades in i sex grupper. Nationaliteterna blandades men mentor och adept hölls samman. Alla hade samma aktiviteter men vid olika tidpunkter. Följande punkter har varit fasta aktiviteter: svenskundervisning, självförtroendeträning, stödjande och bearbetande samtal med psykolog, ergonomi, avslappning och fysisk träning.

Dessutom har man haft rullande aktiviteter. Det har bland annat varit föreläsningar om socialförsäkrings-systemet, fackets roll och möjligheter och det svenska samhället och dess villkor. Man har gjort olika studiebesök och haft social och kulturell samvaro. Det har bland annat varit teater och utflykter.

- Vi har medvetet haft ett brett program då alla har olika behov, säger Helena Cimbritz. Varje individ ska hitta något att hämta styrka och näring från.

Efter de första åtta veckorna gjordes en enkel enkät för att få synpunkter från deltagarna. Samtliga upplevde projektet

positivt framförallt beträffande utvecklingen av svenska språket samt ökningen av det egna självförtroendet. Några har dock av olika skäl hoppat av projektet. Nu återstår 21 deltagare.

De olika grupperna fungerade bra socialt efter den här första perioden och projektledningen tyckte att det var angeläget att bilda nya konstellationer då man i arbetslivet måste kunna samarbeta med många olika människor. Deltagarna delades in i fyra grupper efter vilken språknivå de befann sig på. Man har omfördelat timmarna så att de som bäst behöver undervisning i svenska har fått fler timmar. Övriga aktiviteter har haft samma omfattning för grupperna.

De första delarna av projektet handlade mycket om individen och att få kropp och själ i balans och kunskaper om arbetslivets villkor. I den sista delen som man nu är inne i ligger tyngdpunkten på praktisk tillämpning av vad man lärt sig. Man besöker bland annat gruppvis respektive deltagares arbetsenhet se vad som kan förbättras ur arbetsmiljösynpunkt och kunna ge förslag till möjliga lösningar. Svenskundervisningen pågår dessutom fortfarande.

Projektet har dokumenterats på video, dels för att deltagarna ska kunna visa sina respektive chefer vad de har gjort, dels för att Ericsson som koncern ska kunna använda den i olika sammanhang.

Resultat

Några mätbara resultat har man inte gjort då projektet inte är avslutat. Svenskkunskaperna har förbättrats för alla, enligt Helena Cimbritz. En del som tidigare behövde tolk behöver inte det längre. Högre självständighetsgrad och bättre självförtroende, tycker Helena Cimbritz också att man kan märka.

- Nu gäller det för cheferna att titta på vilka utvecklingsmöjligheter som finns hos de här kvinnorna. Det här är ju en investering och det gäller att ta vara på resultatet.

Värdering

Silja Lagrén och Barbara Barczynska är två av deltagarna i projektet. Silja

Lagrén är mentor för en kvinna på sin arbetsplats. Barbro Barczynska var sjukskriven då projektet startade men är nu tillbaka i arbete. Båda tycker att projektet ger resultat. Bättre kunskaper i svenska är ett påtagligt resultat. Dessutom tycker de att de har fått bättre självförtroende och vågar mer.

- Jag har alltid tyckt om att prata med människor och lyssna på dem, säger Silja Lagrén. Det här projektet har gjort mig mer öppen och jag tycker att jag har vuxit.

- Man har blivit starkare psykiskt och vågar prata mer om problem på arbetsplatsen till exempel, säger Barbara Barczynska.

De första åtta veckorna då gruppen träffades varje dag, var mycket intensiva men också mycket givande. Som helhet är det ett bra projekt, tycker båda två, men däremot har informationen, både om vad projektet skulle handla om och till deras arbetskamrater, inte fungerat så bra.

- Det gick så snabbt och man visste inte riktigt vad projektet skulle gå ut på, säger Barbro Barczynska. Informationen var också dålig till våra arbetskamrater, En del blev avundsjuka och undrade varför just vi och inte de fick gå.

Silja Lagrén blev tillfrågad om hon ville bli mentor, eller stödperson som man också säger. Men också här fanns det brister i informationen om vad det egentligen innebär.

- Jag saknade instruktioner om vad jag egentligen skulle göra, säger hon. Men jag tycker ändå att det har fungerat och sakta vuxit fram.

Silja Lagrén har också saknat samarbete med de andra mentorerna. Först under vecka 8 har man det första mötet för mentorerna.

En annan nackdel som Silja Lagrén pekar på är att hon inte riktigt tycker att hon följer med i utvecklingen på sin arbetsplats, men hon vill inte avbryta projektet då hon tycker att det är så givande.

- Jag har fått uppleva mycket fint och lärt känna många olika kvinnor, säger hon.

Helena Cimbritz tycker också att en nackdel med projektet var att det var så

kort tid för planering. Orsaken till detta hänger ihop med möjligheten att få bidrag från Arbetslivsfonden.

De ansvariga cheferna i produktionen har ställt upp relativt bra, tycker Helena Cimbritz. Några har tyckt att de inte kunnat släppa iväg folk då det drabbar produktionen men Helena Cimbritz menar att man måste se det som en investering som företaget på sikt kan dra nytta av.

En del aktiviteter har ifrågasatts av deltagarna själva men här säger Helena Cimbritz att man måste se allt som ett led i rehabiliteringen men det är inte alltid lätt att se hur alla aktiviteter har med rehabilitering att göra.

Också Helena Cimbritz har fått höra negativa reaktioner från andra medarbetare på Ericsson. Bland annat har man undrat varför projektet bara är för utläningar.

- Vi hade inte kunnat ha samma program om det varit svenskar med. Det finns ju andra behov från människor med utländsk härkomst. Det handlar ju också om hur vi tar hand om våra nya medborgare.